

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 66. An Papa possit vel soleat derogare Concordatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

aut alio simili modo, beneficium hujus patronatus cadere sub Concordata.

517 §. XV. Circa hoc, quod in Concordatis dicitur, ut quando beneficium vacat in mense Papæ, si non apparuerit intra tres menses à die notæ vacationis in loco beneficii, quòd alicui de illo Apostolicâ auctoritate provisum fuerit, tunc providere possit collator ordinarius, dedit *Gregorius XIII.* hanc quasi declarationem in *Const. Quæ in Ecclesiam*, 1. Nov. 1576., quòd provisus apostolicè teneantur intra tres menses à die notæ vacationis in loco beneficii publicare, se Apostolicè esse provisos: si tamen Papa providerit, & hæc publicatio fuerit neglecta, quamvis Ordinarius etiam providerit, Papæ provisio manet valida; si autem intra tres illos menses non fit facta publicatio, & Ordinarius rescierit Papam intra illos menses non providisse, ut tunc priùs validè provideat Ordinarius, *Brand. Engel, Pirb. Leur.* q. 599. n. 9. Notant tamen *VVames. Chok. Zyp. & Nicol.* d. 1. §. 14. Constit. illam *Gregorii* minus observari, quia emanavit inconsultâ natione Germanicâ.

Q. 66. An Papa possit vel soleat derogare Concordatis. R.

518 §. I. Non potest passim pro arbitrio & sine legitima causa, quia etiam Princeps cum subdito contrahens obligatur naturaliter, & civiliter, uti habent jura & DD. apud *Chok.* ad preces primar. sect. 5. §. 2. n. 15. & apud *Nicol.* T. 3. d. 3. §. 2. & seqq. Nihilominus absolutè loquendo posset ex plenitudine potestatis, etiam extra Concilium, derogare ob causam gravem & extraordinariam concernentem commune bonum Ecclesiæ, uti sequitur ex dictis n. 469. & docentque AA. ex his rationibus, 1. Quia habet ita plenam à Christo potestatem, ut hanc à se omnino abdicare non possit. 2. Quia hæc Concordata, licet habeant

habeant aliquam vim pacti, uti fatetur *Iulius III.* apud *Nicol.*, tamen magis sunt privilegium papale, ad quem primitus spectabat omnis beneficii provi-
sio; privilegia autem revocari possunt ex causa. 3. Quia quomocunque paciscatur Papa, maximè cum sibi subdito, semper includitur hæc conditio, nisi occurrat causa gravis extraordinaria, ob quam aliud postulet commune bonum Ecclesiæ, in ordine ad quod Concordata sunt facta, medium enim definit esse medium & negligi debet, quando obstat fini intento, *Felin. Svar. Paris. Diana, Simonet. Laym. VVames. Brand. Menoch. Garcias, Luca.* Vide *Chok. & Nicol. §. 5. & seqq.* Item *Leur. p. 2. q. 595.*, ubi ostendunt Papam quandoque ex simili causa derogasse.

§. II. Papæ non solent derogare Concordatis, 519 nisi in casibus necessariis, *Nicol. supra.* Et si quandoque egerint contra Concordata, postea declarant non fuisse mentem suam, sed sub-vel obreptitiè fuisse informatos; & ita *Iulius III.* apud *Nicol. d. 1. §. 2.* dicit, *Nos attendentes Concordata prædicta vim pacti intra partes habere, & quæ ex pacto constant, absque partium consensu abrogari non consuevisse neque debere. . . . statuimus & ordinamus atque decernimus, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus iidem Ordinarii. . . . juxta ipsorum Concordatorum continentiam & tenorem disponere liberè & licitè possint. . . . ac irritum & inane existat, si secus à quoquam super his quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, non obstantibus &c.* Similiter *Clemens VIII.* apud *Nicol. §. 6.* commendat *Rudolpho II.* Imperatori, ut Concordata Germanica tanto pondere sancita nullo modo violari aut imminui patiatur. Similiter *Paulus V.* apud *Chok. supra & Nicol. §. ult.* declaravit

ravit, nec *Clementis VIII.* prædecessoris, nec suam unquam mentem fuisse derogare Concordatis: simili modo scripsit *Vrbanus VIII.* suo legato apud *Ferdinandum II.*, uti habet *Nicol.* §. 6. Nec refert, quòd in provisione Concordatis contraria fiat generalis derogatio, quia Concordata semper censentur excepta, nec per clausulas quantumcunque generales & prægnantes eis derogatur, *Crescent. Put. Gonz.* & alii cum *Lott.* lib. 2. q. 28. n. 65. Præclare dixit *S. Gregorius M.*, relatus *Cap. Iustitia*, 25. q. 1. *Iustitia ac rationis ordo suadet, ut qui à suis successoribus mandata sua servari desiderat, prædecessoris sui voluntatem ac statuta quòque observet.* Vide similia ibidem c. *Quæ ad perpetuam*, dicta à *S. Leone M.* Item cap. *Ideo*, à *S. Leone IV.*, quæ maximè tenent, quando ejusmodi pacta, non tam nomine prædecessoris, quàm dignitatis & officii concepta sunt, quia successor tunc censetur eadem persona cum antecessore, *Chok.* suprà.

- 20 Q 67. *An præscribi possit contra Concordata.* R. Non posse præscribi, nec contrariâ consuetudine illis derogari, etiam pro foro interno, docent *Leonin. Brand. Nicol.* t. 3. d. 2. §. 3. *Pirh.* l. 3. t. 5. n. 363. *Leur.* p. 2. q. 593. . I. Quia usus & observantia universalis apud ferè omnes Germaniæ Ecclesias impedit particularem præscriptionem hujus vel illius Ecclesiæ, ex vi inseparabilis connexitatis, quam habent inter se partes & totum. 2. Quia constanter ita judicatur in Curia Romana, secundùm decretum *Greg. XIII.* apud *Nicol.* §. 25., Illis autem quæ in foro externo servantur, debemus nos conformare in foro interno, quando externum non nititur falsâ præsumptione nec sententia Judicis agentem damnat in poenam, uti fusè ex *Bald. Nav.* & aliis *Sanch.* in *Decal.* l. I. c. 10. n. II, & de *Matr.* l. 2. d. 41. n. 12. 3.

Quia